

hrožoval se si to vyřídí na okresi, lid se
jej bál. Při výběru slobytku na dostávku
se postupovalo hodně tvrdě.

Najemnickem honitby byl Jan Hulen-
da s Vírovic, odevzdávalo se 50 % za-
středně 1000 Kč, 1. rajce 40 Kč.
Domáci porážky jen na pivovaru.
Sádlo se odevzdávalo vše váhy. Na
černo se taky poráželo ale to se muselo
děti velmi tajně a v noci neb někdy
slídili po věcech takových a bída by-
la přistizem. To se praktikovalo tak, že
napřed se zase na černo koupilo sádlo
a pak teprve se rábilo velké; neb
kontrola čisto chodily proto musel
počet veprů být.

Mléko a vajíčka se dodávaly do sběr-
ny; sběrna byla v hostinci u Anton-
Jančička. Mléko bylo placeno podle tu-
mosti ato 1.50 - 1.80 kor. za litr. Vejce
15.20 - 17.20 za 1. kg.

Podvážnostní přehled za celý rok
1944.

Mírná zima ale nepřízniví a chladné
jaro. Prudké výkyvy teplotné v srpnu
vlna horká a strašné sucha, podpru-
měrná sklizeň obilí. Zemědělní

uvěřování do olávkami, nerájem o
práci na poli, nedostatek pracovních
síly, vše se bralo, nedostatek hnojiv a
těžkého dobytka, seno shnilo násled-
kem deště, otav nebylo, slabá řepa,
nedostatek píce a mouky o kemiro.

1945.

Hned po vánocích přišlo povinné
odvádění lopat a kumpřání pro
nasazení dělnictva při nákopových
pracích. Taky se sbíraly pohřbohy
výběr na kopání nákopů dělal s
okresu na přítomnosti starosty.

Ze vše byla velká kina při kinné
ruské ofensivě, přesunuli němci
vojsko a muze jej ubytovali ve školách
Děti nechodily do školy a jen dostá-
vali úlohy. K neštěstí se nás nedo-
šlo následkem výbrusinné.

Fronta se blíží; Počátkem února
prochodovali přes naši vesnici ruzští
rajčáci, směrem na západ; byla to
smutná podívaná na zubožené lidi.
Dva se odotáhli od ostatních a Fran-
cišník č. 8. je postělil chlebem.

V tomto období byly omezeny přísady
cukru a tuku; místo 100 kg jen 30 kg
na měsíc.

V našem katastru obce nebyly stavěny
protitankové kabruhy a zákopy;
ale naši muži museli do jiných obcí
je stavět. Dřevo musely dodat obce a
i jednotlivci.

20.2. Byly zavřeny kina a školy pro nebezpečí
skvrnitěho tyfusou. V naší obci nákaz
nebylo.

Jaký v únoru se k nám při ústupu s fran-
ty nastěhovalo maďarské vojsko. Jedni
byli ve velmi zuboženém stavu a bla-
dovi, zato pozdější byli surovci: kradli
co jen mohli a když jim lid nechtěl
být pro vůli, vyhrožovali nás tvčením.
Nebylo možno si dát rady s kradením
sena a slámy; lid musel ve stodolách
přistodolky puthřpat deskami a jen
mlát se nechal volný neb tam dělali

koně. Partyzáni měli plné ruce práce s odabrojováním, muslo jim to přišlo těžko, neb právě Maďaři měli války i Hitlera dost, jen že byli mezi nimi oběi rásti sv. vlásovi a ti mě-
řádi vydali zbraně. Taky cigáni byli mezi nimi.

Stal se případ v čís. 36. u Marty Těvčkové že se se tam na noc ubytovali 3. maďaři, jeden byl mezi nimi cikán a ten měl vyřazení na strčení partyzáni. Vedle soused v čís. 13. Jiří Klovár co spojka partyzánská ohlásil to a věci přišli a chtěli je odabrojit dva zdvihli ruce ale cigán na místo rozvření ruky sehal po zbraně ale tím okamžikem byl mrtev.

V ten den bylo shubnem nariženo, že po 8. hodině večer nádrží noční na náves, Klovár Jiří opět byl s hlášením u partyzáni a nevě otěl nic o nariženi a porádě v noci šel domů. Při samém jeho stavení byl strážník chyten a paven do komory v č. 8. a tam byl vyslyšen a pak jej vedli do Tirovie, tam opět byl sám vyslehn. Velitel maďa-
řů káždě, jen jej zastřelit, a obec

vypálet, ale jeho síkonností a poslušností
našich četníků nakonec jej pustili.
Járu dmi' než toho mrtvého pochováli
byli ve vesnici; pak jeli dále ale ještě
ten den ohen velitel byl na věčnosti.
Cikán jest pochován ve Viroviciích na
katslichem hřbitově.

12.3. se musely hlásit do služby mlade-
ře i voličtí děti.

Lidé začali shromažďovat zásoby potravin
a různé cenosti do sklepů a do sklepů.
Sklepy přerábali tak že to nebylo
nic novát jen když hlepal na svět
to poznal. Dost se všelichého vln-
kem skazilo. Byl případ, že v ten
tak tvrdý čas naši lidé bradli;
ačkoli nebyli jisti když věcí
leželi se ráno vstanou. Tak
Josef Hlavatý č. 44 vykopal si
jámu ve stodole pod vesnicí "neb
doma neměl vhodného místa",
a tam si uložil cukr který měl
na 3 měsíce a i jiné různé věci.
Po čase šel si pro cukr ale toho
tam nebylo, jen místo co byl uložen

bylo mokré a to bylo asi poletu vodou
by měl dojem že se jemu rozpustil.
V ten čas velmi bylo rozšířeno s cukrem
páliti křídla rvanou laborovici, tak
ten cukr někdo řádně upotřebil ale
nechtěl byl neb Hlavatý po 3 měsíce
neměl cukru.

Fronta se posunula k Hlodonínu
vlaký jely jen do Brenc - Tiskru

14.4 jen do Otrokovic

Činnost partyzánnu rostla neb ještě
v dubnu se očekával vpád rudé
armády na Mažaru, Slončkov a

Ostrovsko; neb rudá armáda byla jen
30 kilometrů od Polčavy a bojovala se
s Bratřičany. Čili nechtěl.

Jedno kúrdle stálo 1000 kor.

Kurírů se stávalo méně do předu
pro nebezpečí přepadení trafik
partyzány. Lid se ráobil jak jen
mohl na vše možné přepady.

Žem duněla od střelby.

Žemědělci pospíchali spolními
prácmi, by bylo naseto a nasázeno

k přelétání roku, neb se mluvilo
že němci při vstupě vše berou a
ničtí, 15. dubna bylo vše ruseto i bra-
mbory rusázeny.

22. 4. Byl vyhlášen vyjímavější stav a
to od půl 21 do 5 hod. ráno. V obci
se nic nestalo.

V posledním týdnu v měsíci dubnu
se rozdělával uka u to 15 kg. na
osobu, též to bylo shod němce by to
nezrali neb nezničili, neb jednot
livec si to lépe opatřil jako obchod-
ník. Lid byl nejistý a stíšený po
dobytí Brna ruskou armádou, neb
každý s nás již čekal konce.

1. 5. přišla správa že Hitler nežije,
obyvatelstvo mělo radost neb to byl
důkaz že je s německem konce.

2. 5. jely přes obec sanitní vozy 15 pěší di-
vise, to byl teprve pravý důkaz blížící
se fronty. Po smrti Hitlerově Dönitz
chtěl bojovat dále Ribbentrop od-
stoupil, mnoho generálů zajato v
Bavorsku a mezi vojáky špatná
morálka. U nás bylo vojsko 2 dny
ale civilom nestěhali nic. Mnoho.

bylo mezi nimi Rakušany a vlašany,
ráběm ale odjeli směrem k západu.

23.4. v nočních hodinách přišel větší počet
partyzánů do obce hledati veškeré větší
má zabití skrz násobu na příští dny.

Však je v obci 4. ato: Tomášův Zámě-
kovi č. 9. jedno, tam jich bylo 11. a
hned po očistění varili a o 3. hod.
ráno šli přič, bylo to prase na do-
dávku; na druhou noc u Frant.

Čimáře č. 8, Jiřího Kováře č. 17.

a Teresie Hlejtmankové č. 16. a
vše odnesli. Slaniny uolili na

rychlů u Josefa Hlavěnky na pře-
sekách, a jeolli jí u Josefa Jančíka
viz. prasečky. po dobytí Vizovic.

3.5. ... ze všech stran se stahovali party-
záni ku kopci zvanému barák u
silnice Vizovice - Vlčed. Lid tušil
že se bude něco zvláštního dítí,

a dalo se. Partyzáni přepadli ustupující němce,
s kterými jsem málo vyrazilo životem a za-
roveň nám přivedli rudoarměje a

osrobození !!

Od dubna 1949 je místním kronikářem Gráe
Milošlav, nar. 20. 1. 1922 v Kleeřově okr. Gottwaldov.
Do zdejší obce jsem se přistěhoval v r. 1946.
Dosavadní kronikář p. Lomk Tomáš se pro
vysoké stáří této funkce vzdal.

Po šestileté německé hrůzovládě jsme se ko-
něčně dočkali přeratu. Byla to nepopsatelná
radost, když jsme uviděli první rudoařveje.
Všichni jsme je přivítali s nadšením, hostili jsme
je, jak jsme jenom mohli, protože jsme v nich
viděli naše osvoboditele. Zač jsme se stali
pány ve své krásné zemi, němečtí jsme všech-
ny poslali tam, kde jich to stále taklo,
do Německa. S našimi domácími zádeci jsme
suetovali taky. Ve zdejší obci byli postizeni:
Hlavěnka Ldv. č. 22 a jeho syn Jan, ti to
byli ale po několikadenním uvěznění zase
propuštěni.

Byla utvořena Národní fronta ze čtyř poli-
tických stran a to: 1. Komunistické str., 2. Sociál-
ně demokratické strany, 3. Lidové str. a 4. Nář.
socialistické str. Ve zdejší obci byly tyto stra-
ny zastoupeny všechny až na str. nář. social.
Byl vytvořen národní výbor skládající se ze
12 členů a za předsedu si zvolili p. Čiř-
maře Frant. č. 8, který tuto funkci prováděl
až do voleb. Po volbách už nebylo paritní
zastoupení v MNV, ale bylo následující: Lidové
5 členů, soc. dem.: 4 členy, komi 3 členy. Novým
předsedou MNV byl zvolen p. Hlavěnka Fr. č. 55.
a to tím způsobem, že se při hlasování
členové stran komunistické a soc. dem. stoupli.
V tomto roce přestalo platit stará měna a
sice dne 1. 11. české peníze protektorátní byly
dány na výměrný vklad, z kteréhož pak ti

nejpotřebnější dostali určité částky uvolněny. Každému občanu bylo ponecháno jenom základní částka 500 Kčs.

Téhož roku se vystěhovalo několik rodin a sice do pohraničí, které bylo odsunutím němců neobydleno. Odstěhovali se lidé většinou nemajetní, kteří se tam šli na hospodářství. Bohužel někteří se pak i vrátili.

Úroda tento rok byla normální, jima mírná. Nemoci nakazlivé se nevyskytly ani při válce - jelo událostech, nikdo nepíše o život

1946.

Tento rok byl úrodný a všechno naše hospodářství se pomalu dostávalo do normálního koloběhu. Bylo k dostání už různé věci i bez listků, hlavně chléb a moučné výrobky, tuky, cukrovinky a dokonce i látky, boty a i maso a tuky. Všichni jsme doufali, že je to poslední rok, co kupujeme na listky a že už nám bude konečně lépe. Už se i pomalu zapomínalo na krůžky války a reakce u nás začala vystrkovat hlavu. Byla šířena různá šeptanda, pocházející z úst nepřátelů naší lidové demokratické republiky a hlavně páni továrníků, velkostatkářů a podobné kavy. Tato šeptanda se rychle šířila hlavně na venkově, kde byly tvořeny následkem toho dva tábory - jeden pokrokový a druhý reakční, který pomáhal ať už přímo nebo nepřímo domáči, či zahraniční reakci. Úkolem této reakce bylo zvrhnout lidové demokratický řád a vrátit se zase k těm starším časům, kdy jedni se měli dobře z možností druhého. Děkem roku se nepřihodilo nic zláštného. Jima dosti mírná. Oroce dosti.

1947.

První rok plánování v našem státě. Vyhlášen zákon o dvouletém hospodářském plánu. Dne 2. 1. jsme šli všichni do práce s nadšením. Tento den jsme začali plnit dvouletý plán. A začali jsme radostně. Ve všech větších závodech vyhrávala hudba a byly činné různé prostory našich význačnějších osobností. Tento rok se hrozně vyznačil tím, že bylo strašně sucha. Starší lidé nejsou pamětníky takového sucha jako letos. Zima byla byla suchá, skoro beze sněhu a byly silné horky a pak nepršelo skoro celý rok. Potoky byly vyschlé. Potokem přes vesnici tekla voda jenom ráno, večer byl suchý. A toto mělo samozřejmě velký vliv na naše hospodářství. Takové sucha bylo nejenom u nás, ale v celém našem státě. Úroda na polích byla velmi malá, obilí bylo málo a sena skoro nic. Rolníci museli prodávat dobytek a ten co si ponechali museli jenom velmi postrochnu krmit. Pěstěly na listky byly menší a můžeme jenom děkovat Sovětskému svazu za vydatnou pomoc, že jsme tuto krizi reprodeřovali kriticky. A toto byla voda na mlýn švelinářů a různých spekulantů. Věcho začalo být nedostatky nejenom následkem sucha, ale i protože páni velkoobchodníci zboží sehořovali, gasantroovali, a měli s toho velkou radost, jak pracující lidé s vypětím posledních sil se snaží, aby tuto katastrofu co nejdrutve odstranili. Tento rok byl taký vyvrcholovým reakčních živů v našem státě. Představitelé stran nar. soc. a lidové se už i v parlamentě otevřeně stavili proti vyrovnostem pracující třídy a proto se v brzké době čekalo nějaké vysvětlení celé této situace, protože situace byla už u nás velmi napjatá.

1948.

Rok velkých převratových událostí v našem státě. V únoru byla záměrně vyvolána stranami nár. socialistickou a lidovou vládní krize, když tyto strany chtěly nastolit úřednickou vládu. Proti tomuto se rázně postavila strana komunistická s Klementem Gottwaldem v čele. Reakcí strany svůj boj prohraly a tak byla u nás utvořena nová Národní fronta vedena stranou KSČ. Tvářily se ve všech obcích akční výbory NF. U nás byl vytvořen taky. Jeho předsedou byl zvolen Doorman Jan č. 56. Z národního výboru byl odvolán jeden člen za stranu lidovou a místo něj byl dosazen člen za KSČ. Předsedou MNV zůstal nadále Pflavuka Fr. č. 55 a to až do slučování stran sociálně demokratické s KSČ. Pak se této funkce vzdal a sice 11. 9. Od tohoto dne do 20. 11. tuto funkci prováděl úřadující místopředseda Čijmar Fr. č. 8. Norow volbou byl zvolen jednohlasně předsedou MNV Poppišil Fr. č. 1.

Slučování stran soc. dem. a KSČ vyneřto v naší obci skoro naprázdno, když přestoupili pouze dva členové a to Janoš Emil č. 56 a hř. Jurčák č. 34. Následkem toho byli členové MNV za str. soc. demokratickou zproštěni funkce a dosazeni noví členové ze strany KSČ. Složení národního výboru tedy bylo: 8 komunistů a 4 lidovců a sice: Předseda: Poppišil Fr, členové: Doorman Jan, Grač Miloslav, Jurčák hř, Štefka Josef, Važek Jan, Světlík Jan, Janoš Emil, Hájtmánek Josef, Čijmar Fr., Čijmar hř a Hájtmánek pro úrodu letošního roku byla ucházející ale práce ještě nestla následky loňského sucha. Listkový systém trval po celý rok. Tabáčky byly zrušeny a kuřivo už bylo volné. Živelní pohromy ani požáry u nás nebyly. Rok byl celkově suchý, žnu velmi málo.

1949.

Rok začal ve znamení první est. pětiletky. Plánuje se taky v zemědělství, kde byly uzavřeny mezi jednotlivými zemědělskými závody výrobní a dodávkové smlouvy. Podpisem této smlouvy se každý zemědělec zavázal, kolik produktů v tomto roce vyrobí a kolik dodá veřejnému zásobování. Pro tuto akci nebylo nejdříve u našich zemědělců pochopení, ale později pochopili, že plánování je nutné i v zemědělství.

Byl vydán zákon o jednotných zemědělských družstvech. Toto, ac zdejší zemědělci nepochopili a nechtěli pochopit, protože mají strach, že by o svoji půdu přišli a že by již nebyli pány na svém. Toto jejich tvrzení se nepodařilo ještě pokrokovým silám v obci, ani různým referentům z Gottwaldova vyzrátiti a zemědělce přesvědčiti o výhodách společného hospodářství.

Průměrný počet obyvatel v tomto roce byl 245. Během roku a to od 1. 10. 1949 byl zvolen novým předsedou MNV Grac Miloslav. Odstoupil předseda Pospíšil František se této funkce vzdal pro nepochopení a špatnou spolupráci s občany. Zároveň bylo i utvořeno nové plénum MNV a to: Hlavěnka František - místopředseda, členové výboru: Bartasová Anna, Dořman Jan, Jurčák Antonín, Janoš Emil, Mach Oldřich, Čížmař Antonín, Hejtmánek Josef, Pechal Antonín, Sklenář Jaroslav a Hlavěnka František č. 46. Náhradníci: Horský Josef, Pospíšil Fr., Žrník Tomáš.

Listkový systém trval celý rok. Byly pouze zrušeny listky na mouku a chleba a to od podzimu. Toto bylo přivítáno s povděkem.

Živelní pohromy ani požáry v obci nebyly. Rok byl co do úrody průměrný.

Dodávkové povinnosti si občane splnili a to všechno na 100%. Toto dokázali náhradním plněním, případně převáděním ^{části} kontingentů jednoho na druhého. Žena byla mírná. Orosa málo.